

Baky ömür sürmek islän patyşa

Category: Filosofiýa, Kitapcy

написано kitapcy | 24 январь, 2025

Baky ömür sürmek islän patyşa BAKY ÖMÜR SÜRMEK ISLÄN PATYŞA

Ilkibaşda biziň göbegenämiz bolan wagt, ýeri gelende biziň jelladymyz bolýar.

Düýn wagt bizi emdirdi, emma ertir iýjegem özi. Hemme zat şundan ybarat we biz muny gowy bilýäris.

Bilýärismikäk?

Dünýäniň iň ilkinji ýazylan kitaby ölmegi ret eden hökümdar Gilgameşiň başdan geçirenlerini gürrüň berýär.

Epos baş müň ýyla golaý wagt dilden-dile geçip geldi. Şumerler, akkadlar, babyllylar, assiriýalyklar tarapyndanam ýazga geçirildi.

Ýewfrat derýasynyň boýlarynyň hökümdary Gilgameş bir zenan hudaý bilen bir erkek adamyň nikasyndan dünýä indi. Ylahy erada, adam ykbaly: hudaý ejesinden-ä gudraty we gelşikliligi, ynsan kakasyndanam ölümü miras aldy.

Iň ýakyn dosty Enkidunyň soňky günleri golaýlaşýança başynyň ölümlidigini hiç mahal aklyna-oýuna getirmändi.

Gilgameş we Enkidu adatdan daşary gahrymançylyklary görkezipdiler: Olar bilelikde hudaýlaryň mekany bolan kedr tokaýlygyna girýär we tokaýyň arlanda daglary sarsdyrýan mähnet sakçysyny ýeňýär. Has soňra ýene bilelikde ýeke gezek bögürende içine ýüz adamyň gapgarylýan çukuryňy emele getirýän Mukaddes Öküzi-de amana getirýär.

Enkidunyň ölümü Gilgameşi serpmeden gaýdan ýaly etdi we şol bir wagtyň özünde gorka düşürdi. Edermen dostunyň aslynyň toprakdandygyny ýadyna saldy we özüniňem toprakdygyna düşündi. Şeýdibem baky ýaşaýyşy tapmak üçin ýola rowana boldy. Bakylygy gözläp sähralary we çölleri aşdy, ýagtylygyň we tümlügiň aňyrsyna geçdi, uly-uly deňiz-derýalarda ýelken açdy, jennetiň agzyna çenli gitdi. Oňa syrlaryň hojaýyny ýüzi nikaply meýhanaçy zenan hyzmat etdi. Deňiziň beýleki tarapyna geçdi, tupandan (Nuhuň tupanyndan -t.b.) aman galan gaýykçyny tanady,

garrylary ýaşardýan oty tapdy, demirgazyk we günorta
ýyldyzlarynyň ýoluny yzarlady, Günüň girýän gapysyny açdy we
Günüň çykýan gapysyny ýapdy.

Şeýdibem ölümsiz boldy, tä peýmanasy dolýança...

Eduarda Galeanonyň «Aýnalar» eserinden bölek.

Terjime eden: Has TÜRKMEN. Filosofiýa